

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Goedkeuring van het besluit houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Forensisch Psychiatrisch Centrum voor langverblijf in Aalst'

Samenvatting

Ontwerp-besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het GRUP 'Forensisch Psychiatrisch Centrum voor langverblijf in Aalst'. Het plangebied is gelegen op het grondgebied van de stad Aalst. De Raad van State heeft op 20 december 2024 het advies 77.235/16 uitgebracht. Het advies geeft geen aanleiding tot inhoudelijke aanpassingen aan de planopties.

Het geïntegreerde planningsproces GRUP LFPC in Aalst heeft als doelstelling: het realiseren van een Forensisch psychiatrisch centrum voor langverblijf/longstay (hierna LFPC) in Aalst. Hiervoor is een bestemmingswijziging nodig.

In het locatie-onderzoek zijn 65 locaties in beeld gebracht, waarvan er vijf geselecteerd werden voor een grondig onderzoek en een milieubeoordeling. Daaruit komt de site Gates als de meest geschikte locatie in Aalst voor een LFPC. Deze locatie sluit aan bij de kern van Erembodegem. De huidige bestemming als bedrijventerrein is niet langer gewenst. De site grenst verder in het westen aan de spoorlijn Brussel-Aalst, in het zuiden aan de E40 en in het oosten aan de Dendervallei. Naast het LFPC wordt ruimte voorzien voor een lokaal park ten noorden en ten oosten voor de inpassing in de woonkern Erembodegem. Dat park vormt een meerwaarde voor de omwonenden en de recreanten van het aanpalende open ruimtegebied en versterkt het natuurgebied Wellemeersen in de Dendervallei.

De Vlaamse Regering heeft de definitieve vaststelling van het GRUP principieel goedgekeurd op 22 november 2024. Op basis van het advies 77.235/16 van de Raad van State, ontvangen op 20 december 2024, wordt in artikel 1.2 van de verordenende stedenbouwkundige voorschriften een tekstuele verduidelijking doorgevoerd. De toelichtingsnota werd eveneens tekstueel verduidelijkt zodat het onderscheid tussen het verordenend en de toelichtend karakter nu duidelijk is. In de aanhef van het besluit werd, opnieuw in navolging van het advies van de Raad, de rubriek rechtsgrond aangevuld met een verwijzing naar het decreet natuurbehoud.

Het besluit van de Vlaamse Regering houdende definitieve vaststelling wordt bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld Omgeving

Beleidsdoelstelling Gebiedsontwikkeling.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Regie der Gebouwen wenst samen met de Federale overheid bevoegd voor Justitie en de Federale overheid bevoegd voor Volksgezondheid een Forensisch Psychiatrisch Centrum voor langverblijf (LFPC) te realiseren op een centrale locatie in Vlaanderen. Daarbij is gekozen voor Aalst. De Regie voorziet de realisatie van het LFPC via een DBFMO-procedure.

De realisatie van een Forensisch Psychiatrisch Centrum voor langverblijf (LFPC) in Aalst kadert in het Federale Masterplan 2008-2012-2016 voor detentie en internering in humane omstandigheden. Een LFPC is een gespecialiseerde instelling voor geïnterneerde psychiatrische patiënten en biedt dus de vereiste aangepaste en veilige omgeving.

De noodzaak en hoogdringendheid aan deze infrastructuur komt vanuit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM). Meer concreet betreft het veroordelingen en dagvaardingen van de Belgische Staat over de onaangepaste voorzieningen voor geïnterneerden. Geïnterneerden vertoeven immers nog te vaak in een gevangenis, zonder een voor hen aangepaste omgeving en zorg.

De Federale Ministerraad keurde op 18 november 2016 een aanpassing van haar Masterplan goed. De realisatie van een FPC in Gent en Antwerpen heeft intussen gezorgd voor 446 bijkomende plaatsen. De Federale Regering voorziet bijkomend nog 120 plaatsen in Vlaanderen. Hierbij wordt geopteerd voor een long stay inrichting in Aalst, centraal in Vlaanderen. Na analyse van het aantal geïnterneerden oordeelde de Federale Ministerraad dat 120 plaatsen onvoldoende is om de geïnterneerden de nodige zorg te bieden binnen de FPC's en dat het risico bestaat dat zij in de gevangenissen zullen moeten blijven wachten totdat er voor hen een plaats vrijkomt. De Federale Ministerraad opteerde daarom op 22 oktober 2021 om het geplande LFPC in Aalst te voorzien met een capaciteit van 180 plaatsen. De streefdatum voor de terbeschikkingstelling van het LFPC is 2029. De Federale Regering wijzigde recent nog het Masterplan waardoor ook locaties buiten Aalst mogelijk worden, mocht het niet mogelijk blijken een LFPC te realiseren in Aalst.

De Vlaamse Regering heeft op 4 september 2020 opdracht gegeven aan het Departement Omgeving om een geïntegreerd planproces op te starten om de bouw van een LFPC voor 180 plaatsen in Aalst mogelijk te maken.

De Vlaamse Regering keurde op 28 januari 2022 de startnota voor het geïntegreerd planingsproces voor het GRUP LFPC Aalst goed. In de startnota waren, op basis van het voorafgaand locatieonderzoek, vijf mogelijke locaties opgenomen.

Over de startnota werd een raadpleging van de bevolking georganiseerd van 15 februari tot en met 15 april 2022. Het participatiemoment bestond voor dit GRUP uit 6 digitale infomomenten. Per potentiële locatie werd een inspraakmoment georganiseerd voor de omwonenden. Voor het locatiealternatief Biekorfstraat werd ook voor de eigenaars van het gebied een afzonderlijk inspraakmoment georganiseerd. Er werd voor alle geïnteresseerden een algemeen participatiemoment georganiseerd.

Er werden 121 inspraakreacties ingediend tijdens de inspraakperiode. Daarvan zijn er 18 adviezen en 3 individuele inspraakreacties. Er werd advies uitgebracht over de startnota door: Saro, Mina-Raad, de Provincie Oost-Vlaanderen, de stad Aalst en het Autonoom Gemeentelijk Stadsontwikkelingsbedrijf, de Lijn, Infrabel, de NMBS, het Agentschap Innoveren en Ondernemen, het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen,

het Agentschap Natuur en Bos, het Agentschap Landbouw & Visserij, de Vlaamse Milieu Maatschappij, het Agentschap Onroerend Erfgoed, de VLM en OVAM.

De resultaten van de inspraak- en adviesperiode zijn verwerkt in de scopingnota. De scopingfase werd afgerond met de publicatie van de scopingnota op 21 december 2022.

Aan de Vlaamse Regering werd op 7 juli 2023 de stand van het onderzoek meegedeeld dat de basis vormt voor de keuze voor de locatie Gates als meest geschikte locatie voor een LFPC in Aalst. Het LFPC is, mits de inrichting van een parkzone aan de noordzijde, ruimtelijk en functioneel goed inpasbaar in zijn omgeving. De site laat toe er een kwaliteitsvolle woon- en leefomgeving met voldoende en groene buitenruimte te realiseren voor 180 geïnterneerden.

Het voorontwerp-GRUP werd voorgelegd aan de plenaire vergadering van 12 oktober 2023. In functie van de verwerving van het terrein werd aan het voorontwerp een onteigeningsplan toegevoegd voor de site Gates. In dit voorontwerp was ook een tweede deelplan opgenomen dat voorziet in de herbestemming van het woonuitbreidingsgebied Biekorfstraat naar openruimte. Volgende instanties waren aanwezig of brachten een schriftelijk advies uit over het voorontwerp-GRUP: de stad Aalst, de Provincie Oost-Vlaanderen, de Regie der Gebouwen, de FOD Justitie, de FOD Volksgezondheid, het Agentschap voor Natuur en Bos, het Agentschap Wegen en Verkeer, het Agentschap Landbouw en Visserij, OVAM, het Agentschap Onroerend Erfgoed, het Agentschap Wonen in Vlaanderen, de Vlaamse Milieumaatschappij (Beheer en Investerings Waterlopen) en de NMBS.

Op basis van de adviezen werd de passende beoordeling en verscherpte natuurtoets herwerkt omwille van de mogelijke effecten van stikstofdepositie. Het Agentschap voor Natuur en Bos gaf een gunstig advies over de aangepaste passende beoordeling op 25 november 2023.

Het ontwerp-GRUP werd door de Vlaamse Regering voorlopig vastgesteld op 19 januari 2024. Het openbaar onderzoek vond plaats van 6 februari 2024 tot en met 5 april 2024.

Het team Omgevingseffecten van het departement Omgeving heeft de kwaliteit van het plan-MER, na kennisname van de bezwaren, opmerkingen en adviezen en de verwerking ervan in het ontwerp besluit van de Vlaamse Regering, als voldoende beoordeeld op 1 mei 2024.

De Vlaamse Regering heeft de termijn waarover zij beschikt om over te gaan tot de definitieve vaststelling van het plan op 21 juni 2024 verlengd met 60 dagen, tot 1 december 2024.

De Vlaamse Regering heeft op 22 november 2024 het besluit houdende de definitieve vaststelling principieel goedgekeurd en het advies van de Raad van State ingewonnen. Gedurende de adviesperiode van de Raad van State wordt de termijn waarover de Vlaamse Regering beschikt geschorst.

De Raad van State, afdeling wetgeving heeft op 20 december 2024 het advies 77.235/16 uitgebracht.

2. INHOUD

A. PROCEDURE GEÏNTEGREERD PLANPROCES

Het GRUP omvat de herbestemming van de site 'Gates' naar een "zone voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut" en "parkgebied" met het oog op de inplanting van een LFPC.

In de voorbereidende onderzoeksfase, die voorafging aan de opstart van het geïntegreerd planproces voor het GRUP LFPC in Aalst, zijn drie studies uitgevoerd naar potentiële locaties voor de ontwikkeling van een LFPC. In die fase werden 49 locaties onderzocht. In de drie studies werden verschillende uitgangspunten en methodes toegepast zodat ze ook tot verschillende resultaten hebben geleid, maar niet tot één optimale of geschikte locatie.

Om het locatieonderzoek binnen het geïntegreerd planproces zo volledig en objectief mogelijk te voeren werd het locatieonderzoek voor alle reeds onderzochte potentiële locaties hernomen en nog verder verruimd. Zo werden alles samen 65 locaties in het onderzoek opgenomen. Op die manier worden er geen mogelijke locaties of opportuniteiten onbenut gelaten.

Alle potentiële locaties werden beoordeeld op basis van 9 criteria. De criteria volgen uit de randvoorwaarden en ontwikkelingsprincipes die onder de plandoelstelling in de startnota beschreven zijn en zijn gebaseerd op de randvoorwaarden opgenomen in de mededeling aan de Vlaamse Regering van 9 september 2020.

Drie van deze negen criteria zijn uitsluitende criteria: locaties vielen af als ze niet beantwoorden aan de volgende vereisten:

- gelegen zijn binnen een harde bestemming volgens de geldende bestemmingsplannen
- als de oppervlakte gelijk of groter is dan 4 hectare
- en indien de vorm toelaat dat een rechthoek van 150m x 250m of een vierkant van 200m x 200m erin past. Die vorm is van belang voor het functioneren van een LFPC en de veiligheid in de instelling.

Bij zes criteria is het antwoord genuanceerder dan een ja of neen. Dit zijn kwalitatieve criteria waarbij per criterium en per locatie een kwalitatieve beoordeling werd gemaakt aan de hand van volgende kwalitatieve criteria:

- Uitvoerbaarheid/realiseerbaarheid
- Situering binnen al dan niet bestaand ruimtebeslag
- Situering binnen een al dan niet (overwegend) bebouwde omgeving en/of nabij speciale beschermingszones of aaneengesloten landbouwgebieden
- Bereikbaar met het openbaar vervoer (OV)
- Algemene bereikbaarheid en aansluiting op het hogere wegennet
- Ontsluiting van het terrein (bij voorkeur langs 2 tegenovergestelde zijden)

Uit dit onderzoek kwamen vijf locaties naar voor. Zij kwamen na een eerste beoordeling functioneel en ruimtelijk in aanmerking voor de ontwikkeling van een LFPC en voor verder grondig onderzoek:

- Horebekeveld ten noorden van Aalst
- Biekorfstraat in Kerrebroek
- Gates in Erembodegem
- Siesegemkouter Noord
- Siesegemkouter Zuid

De vijf overgebleven locaties zijn opgenomen in de startnota. Daarbij werd aangegeven dat deze locaties verder grondig onderzocht zouden worden om in de volgende fase te komen tot één geschikte locatie. De startnota werd onderworpen aan een publieke raadpleging. Tijdens de publieke raadpleging zijn geen nieuwe of bijkomende locaties ingesproken. Er werden wel suggesties gedaan om locaties te onderzoeken elders in Vlaanderen, buiten Aalst. Voor elk van de vijf potentiële locaties werden argumenten aangebracht om ze niet verder in de overweging mee te nemen:

- Voor de locaties Biekorfstraat, Horebekeveld en Gates was er voornamelijk tegenkanting van omwonenden die een LFPC niet inpasbaar achten in de woonomgeving.
- Voor Siesegemkouter Noord en Siesegemkouter Zuid werd voornamelijk ingebracht dat de inplanting van de voorziene ontwikkeling als Health- en Care Campus door een LFPC in het gedrang wordt gebracht, ruimtelijk en economisch. Onder meer de stad Aalst heeft die argumenten opgenomen in haar advies over de startnota. In de scopingfase werd aangegeven hoe hiermee werd omgegaan.

Om een afweging ten gronde mogelijk te maken zijn de vijf locaties verder meegenomen als locatie-alternatieven in de scopingnota. Voor elk van de vijf locaties werd ook een ontwerp onderzoek uitgevoerd. Alle locaties werden onderworpen aan een milieubeoordeling. Daarnaast is onderzocht

wat de impact van een LFPC is op de draagkracht vanuit het oogpunt van de externe risico's voor de toekomstige bedrijven op Siesegemkouter Noord en Siesegemkouter Zuid. Dit onderzoek is beperkt tot deze twee locaties omdat er in de omgeving van de andere locaties geen Seveso-activiteiten voorkomen of gepland worden en er op vlak van externe veiligheid dus geen impact kan zijn.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek (ontwerpend onderzoek, plan-MER, externe veiligheid) is de locatie Gates de meest geschikte locatie voor de realisatie van een LFPC in Aalst. Deze locatie laat toe er een kwaliteitsvolle woon- en leefomgeving met voldoende en groene buitenruimte te realiseren voor 180 geïnterneerden.

De inplanting van een LFPC op de site Gates is om verschillende redenen de meest geschikte invulling van de locatie. Gates is gelegen ten zuiden van de woonkern Erembodegem en volledig bebouwd. Het huidige gebruik als bedrijventerrein en de huidige bestemming bedrijventerrein zijn op termijn niet langer wenselijk. Op dit ogenblik is de voormalige industriële site in gebruik door diverse kleinere bedrijven voor opslag en andere relatief kleinschalige functies. Een herontwikkeling dringt zich hier op, maar een nieuwe ontwikkeling voor industriële activiteiten is niet gewenst omwille van de impact op de woonomgeving en omdat de vereisten inzake ontsluiting en milieu voor een bedrijventerrein in de toekomst wellicht niet haalbaar zullen zijn. De visie om de industriële functie af te bouwen ten voordele van een functie die beter aansluit bij de woonomgeving is verankerd in de beleidsvisie van de stad Aalst en is bekend bij de eigenaars. De site Gates kan hierdoor in overleg met de eigenaars op korte termijn beschikbaar gemaakt worden om een LFPC te realiseren.

De beleidsvisie is om de bedrijfsactiviteiten op termijn uit te doven, zodat een nieuwe invulling aan de orde is. Het LFPC is een geschikte invulling van de locatie. Enerzijds heeft het LFPC een relatief beperkte impact op zijn omgeving, de woonkern Erembodegem en de Dendervallei/Wellemeersen. Vanuit de milieubeoordeling worden geen significant negatieve effecten van het LFPC op de (woon)omgeving verwacht.

Door de mogelijkheid van de realisatie van een park aan de noordzijde van het plangebied, is het LFPC ruimtelijk en functioneel goed inpasbaar in zijn omgeving en de aanpalende woonwijken. De realisatie van een LFPC biedt kansen voor ontharding, die het aangrenzend natuurgebied ten goede komt.

Ook de vereisten inzake ontsluiting leiden niet tot een significante toename van het verkeer. De Zwalmkouter kan functioneren als belangrijkste ontsluiting. Een tweede toegang voor hulpdiensten, die sporadisch gebruikt zou worden in noodsituaties of bij interventies van hulpdiensten is mogelijk via de Dr. Carlierlaan.

De inplanting van gebouwen kan georiënteerd worden naar Zwalmkouter waardoor de toegang optimaal is en de afstand tot het openbaar vervoer beperkt blijft. Door het beperken van de bouwhoogte wordt geen bijkomende impact veroorzaakt naar de Italiëweg aan de overzijde van de spoorweg Aalst-Brussel. De bestaande straatbeplanting kan daar behouden blijven. De bouwhoogtebeperking geldt zowel voor hoofdgebouw (diensten) als voor verblijfsgebouwen. Dit komt de woonkwaliteit voor de bewoners van het LFPC ten goede. De ruimte tussen het LFPC en de woningen in Avaanstraat en Hof ter Burchtstraat kan groen ingericht worden met een parkfunctie. De Dr. Carlierlaan kan vanaf de Hof ter Burchtstraat onthard worden als trage weg en toegangsweg naar de Wellemeersen/Dendervallei. Het behouden van de bomenrijen en toevoegen van groen verhoogt de woonkwaliteit en versterkt de natuurwaarden in de overgangszone naar de Wellemeersen.

De ligging nabij de E40 en de spoorlijn Aalst-Brussel zorgt voor een relatief slecht geluidsklimaat. Een LFPC op deze plaats vereist geluidsmaatregelen aan de bron, zoals bijvoorbeeld het afwerken of verlengen van het bestaande geluidsscherm langs de E40. Mogelijk volstaat dit niet en zijn er bijkomende maatregelen nodig op het vlak van oriëntatie en inplanting van de gebouwen of het gebruik van geluidswerende gevels (dove gevel). Bij de inplanting van de gebouwen zal daarnaast ook rekening moeten gehouden worden met de gevoeligheid van sommige planten in het naastliggende natuurgebied voor verstoring van de grondwaterstromingen. Dit is mogelijk door een inplanting van gebouwen vooral in het noordwestelijk gedeelte te voorzien.

In de toelichtingsnota is een verdere motivatie opgenomen over de andere onderzochte locaties die minder of niet geschikt zijn voor de inplanting van een LFPC.

B. Voorlopige vaststelling ontwerp-GRUP en openbaar onderzoek

De Vlaamse Regering stelde het ontwerp-GRUP voorlopig vast op 19 januari 2024. Het openbaar onderzoek liep van 6 februari 2024 tot en met 5 april 2024.

Het openbaar onderzoek over het ontwerp-GRUP werd aangekondigd, overeenkomstig de decretale bepalingen in het Belgisch Staatsblad, in drie kranten en via de radio. Het ontwerp-GRUP werd tijdens het openbaar onderzoek ter inzage gelegd door het gemeentebestuur van Aalst.

Daarnaast was het ontwerp-GRUP ter inzage bij de Vlaamse overheid, Departement Omgeving, Graaf de Ferrarisgebouw, Koning Albert II-laan 20, 1000 Brussel en op de website van het Departement Omgeving.

Er werd een informatiemoment georganiseerd voor het ruime publiek op 28 februari 2024. Hiervoor werd de werkvorm gebruikt van een infomarkt. Op de infomarkt vonden bezoekers informatie over het GRUP Forensisch Psychiatrisch Centrum voor langverblijf in Aalst, over de DBFMO-procedure die de Regie der Gebouwen voorziet voor de realisatie en uitbating van het LFPC en over de manier waarop inspraakreacties kunnen worden ingediend. Medewerkers van de Vlaamse Overheid - departement Omgeving, de federale overheid - FOD Justitie, FOD Volksgezondheid en Regie der Gebouwen, het communicatiebureau DenS Communicatie, de studie bureaus Antea Group en Tractebel en de stad Aalst waren aanwezig. Er was een manifestatie van buurtbewoners uit Erembodegem, maar de infomarkt werd niet verstoord.

C. Resultaten van het openbaar onderzoek

Er werden 1084 reacties ontvangen, waaronder adviezen van de stad Aalst, de Vlaamse Landmaatschappij, de Vlaamse Milieumaatschappij, het Agentschap Onroerend Erfgoed, het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, Infrabel, het Agentschap Wegen en Verkeer, de provincie Oost-Vlaanderen, een bezwaarschrift van de eigenaar van de site en 1067 bezwaarschriften van buurtbewoners die gezamenlijk werden afgegeven. De buurtbewoners verzetten zich tegen de locatiekeuze en vinden een LFPC niet verenigbaar met een woonomgeving onder meer op het vlak van veiligheid en mobiliteit. Ze bepleiten een inplanting op Siesegemkouter en klagen aan dat ze geen gehoor krijgen bij de stad Aalst.

De volledige behandeling van de adviezen, bezwaren en opmerkingen is opgenomen in het ontwerpbesluit. Omwille van de leesbaarheid wordt in het ontwerp besluit een onderscheid gemaakt tussen de adviezen, bezwaren en opmerkingen die al dan niet leiden tot aanpassingen van het plan.

In deze nota wordt op hoofdlijnen een overzicht gegeven van de belangrijkste wijzigingen aan het plan en de belangrijkste thema's die aan bod kwamen in de adviezen, bezwaren en opmerkingen.

- Algemene adviezen, bezwaren en opmerkingen gingen over de procedure, een vermeende vooringenomenheid, miskenning van de mening van de omwonenden, waardevermindering van woningen, tewerkstelling, planologische compensatie, afweging van ruimtelijke behoeften,...
- Adviezen, bezwaren en opmerkingen over een vermeende strijdigheid met beleidsvisies gingen over de relaties met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, het masterplan voor Erembodegem, de keuze voor een LFPC ten nadele van bedrijvigheid,...
- Adviezen, bezwaren en opmerkingen over de plandoelstellingen en de selectiecriteria handelen over vragen rond de keuze voor Aalst, de keuze voor de site Gates, het locatieonderzoek, de

concrete plandoelstellingen bv. rond zuinig ruimtegebruik, de uitvoerbaarheid, de noodzaak om de realisatie van het LFPC op korte termijn te voorzien,...

- Adviezen, bezwaren en opmerkingen over de stedenbouwkundige voorschriften en het grafisch plan stelden vragen bij specifieke aspecten in de voorschriften zoals verlichting, ondergrondse bouwlagen, invulling van bovenste verdieping van het LFPC, het geluidsscherm, het behoud van bestaande bomen, bouwvrije stroken,... Er werden vragen gesteld over de flexibiliteit van de voorschriften, de toegankelijkheid van het parkgebied, de inrichtingsstudie en er werd gevraagd naar de opname van een legende op het grafisch plan.
- Het merendeel van de adviezen, bezwaren en opmerkingen gingen over de impact op de omgeving en het gevoerde onderzoek. Er werden vragen gesteld over het alternatievenonderzoek en het plan-MER en meer bepaald over de disciplines bodem en grondwater, mobiliteit, biodiversiteit, passende beoordeling, geluid, aanlegfase,... Er werden tevens vragen gesteld rond de onafhankelijkheid van de plan-MER-coördinator en de MER-deskundigen.
- Adviezen, bezwaren en opmerkingen over de realisatie van het LFPC gaan over de verkoop van het terrein, de onteigening, de kostprijs, de ruimtelijke inpassing.
- Adviezen, bezwaren en opmerkingen over de spoorweg handelen over de veiligheid en bouwvrije stroken.
- Adviezen, bezwaren en opmerkingen gingen specifiek over de werking en het personeel van het LFPC en de veiligheid.

De adviezen, bezwaren en opmerkingen leiden niet tot aanpassingen aan het grafisch plan. Volgende aanpassingen worden doorgevoerd aan de verordenende delen van het GRUP: stedenbouwkundige voorschriften en onteigeningsplan:

- De bepalingen over het voorkomen van de lichthinder worden aangepast, zowel in artikel 1.2, artikel 1.6 en artikel 3.3. In artikel 3.3 is de verwijzing naar Zwalmkouter geschrapt vermits die geen deel uitmaakt van het plan. Ook de toelichtende kolom bij deze bepalingen worden aangevuld met een verduidelijking van in de voorschriften vernoemde noodsituaties.
- In de stedenbouwkundige voorschriften over de maximaal te verhard en bebouwen oppervlakte van artikel 1.2 wordt verduidelijkt dat de bebouwbare zone het gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut is zonder de zone voor landschappelijke en functionele inpassing.
- Ook de bepalingen omtrent de samenstelling van de beplanting binnen de overdrukzone voor landschappelijke en functionele inpassing (artikel 1.5) worden aangevuld met een bepaling om ook in de winter lichthinder te voorkomen door wintergroene planten te gebruiken.
- Over het onteigeningsplan wordt terecht opgemerkt dat hiervoor nog geen projectnota is uitgewerkt door de initiatiefnemer. De Regie voert al geruime tijd gesprekken met de eigenaars en geeft de voorkeur aan een vrijwillige verkoop. Het onteigeningsplan (Bijlage Ib) wordt uit het plan gelaten.

In navolging van de adviezen, bezwaren en opmerkingen worden aanpassingen doorgevoerd aan de niet- verordenende delen van het GRUP.

Aanpassingen aan de toelichtingsnota:

- In de toelichtende kolom bij de stedenbouwkundige voorschriften wordt verdere verduidelijking opgenomen met betrekking tot het aantal parkeerplaatsen dat opgenomen is in de voorschriften artikel 1.2.
- In de toelichtende kolom bij de stedenbouwkundige voorschriften wordt eveneens een verduidelijking toegevoegd bij de maatregelen die moeten voorkomen dat er op het openbaar domein wordt geparkeerd door gebruikers van het LFPC.

- In de toelichtende kolom bij de voorschriften van artikel 3.2 wordt verduidelijking toegevoegd over de toekomstige ruimtelijk-ecologische draagkracht van het parkgebied.

Aanpassingen aan het plan-MER:

- In het plan-MER wordt verdere verduidelijking opgenomen bij het aspect licht.
- Verder worden binnen de discipline geluid een aantal geluidskaarten geactualiseerd en beperkte verduidelijkingen toegevoegd.

De aanpassingen aan het Plan-MER leiden niet tot een gewijzigde beoordeling van de milieu-impact en evenmin tot een wijziging van de voorgestelde milderende maatregelen.

D. Realisatietraject

De Vlaamse Regering heeft naar aanleiding van de voorlopige vaststelling van het ontwerp-GRUP opdracht gegeven om een overeenkomst tot stand te brengen tussen de Regie der Gebouwen, de stad Aalst en de Vlaamse overheid. De realisatie van het LFPC vergt een stappenplan dat toelaat om de verschillende opdrachten en taken inhoudelijk en wat timing betreft goed op elkaar af te stemmen. Naast de bouw van het LFPC gaat het onder meer ook om de aanleg van een buurtpark en plaatsen van geluidschermen langs de E40. Daartoe wordt een overeenkomst uitgewerkt tussen de Regie der Gebouwen, de stad Aalst en de Vlaamse overheid.

Er zijn eerste verkennende gesprekken opgezet om een overeenkomst uit te werken waarbij de contouren en de inhoud van een overeenkomst zijn besproken. Deze gesprekken en de opmaak van de overeenkomst zijn echter stopgezet aangezien de Regie der Gebouwen ervoor geopteerd heeft om het terrein momenteel niet aan te kopen. Het verschil tussen de gevraagde prijs door de eigenaar en hetgeen de Regie der Gebouwen hiervoor kon bieden was te hoog.

Om bovenstaande redenen herneemt de Vlaamse Regering de opdracht om een realisatie-overeenkomst tot stand te brengen, om de voorliggende bestemmingswijziging tot uitvoering te brengen.

3. VERWERKING VAN HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State afdeling Wetgeving heeft op 20 december 2024 advies 77.235/16 uitgebracht over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Forensisch psychiatrisch centrum voor langverblijf in Aalst”.

Met toepassing van artikel 84, §3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

De Raad stelt vast dat de rechtsgrond van het ontworpen besluit moet worden aangevuld met een verwijzing naar artikel 13, §§ 1 en 3, van het decreet Natuurbehoud.

Het besluit van de Vlaamse Regering is aangevuld met de vereist verwijzing naar het decreet Natuurbehoud.

De Raad adviseert om, in het artikel 1.2 van de stedenbouwkundige voorschriften, de verwijzing naar artikel 1 en artikel 3 te verduidelijken.

In navolging van het advies is de tekst “binnen de zones 1 en 3” vervangen door “binnen het gebied voor gemeenschaps- en openbare nutsvoorzieningen (artikel 1) en parkgebied (artikel 3)”

De Raad merkt daarnaast op dat een gedeelte van de toelichting bij artikel 1.3 van de stedenbouwkundige voorschriften niet werd vertaald in de stedenbouwkundige voorschriften en dat de tekst van de stedenbouwkundige voorschriften op dit punt moet worden aangevuld.

De passage in de toelichtingsnota luidt als volgt:

“Om impact van ondergrondse lagen op de grondwaterstromingsgevoelige vegetatie in de Wellemeersen te voorkomen, wordt in de stedenbouwkundige voorschriften opgenomen dat de invloedstraal ter hoogte van de kwetsbare vegetaties beperkt moet worden (bijvoorbeeld door aangepaste bemalingstechnieken, een bemalingsstudie die aantoonst dat de invloedstraal beperkt is, inrichting van de ondergrondse bouwlagen op maximale afstand van kwetsbare zones, ...)”

Deze passage heeft evenwel betrekking op artikel 1.1 van de stedenbouwkundige voorschriften en artikel 1.1 bevat wel degelijk bepalingen om grondwaterstromingen te voorkomen zodat best tegemoet kan gekomen worden aan de opmerking van de Raad door de bovenstaande passage te verplaatsen naar de toelichting bij artikel 1.1 en de stedenbouwkundige voorschriften zelf ongewijzigd te laten.

De Raad stelt tenslotte vast dat met het onderscheid tussen de verordenende en niet-verordenende delen van het ruimtelijk uitvoeringsplan niet steeds op een zorgvuldige wijze wordt omgegaan, nu de toelichtingsnota bij het plan soms bepalingen bevat die, door de aangelegenheid waarop ze betrekking hebben en door de wijze waarop ze zijn geformuleerd, kennelijk bedoeld zijn om een verordenend karakter te hebben. De Raad adviseert om het ontwerp op dit vlak aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen.

De toelichtingsnota werd in overeenstemming met deze opmerking aangepast door de toelichtende kolom bij artikel 1.2 en artikel 1.5 te herformuleren zodat het toelichtend karakter nu volkomen duidelijk is. In navolging van het door de Raad voorgestelde nazicht is in de toelichting bij alle artikels een verduidelijking opgenomen en werd op diverse plaatsen verduidelijkt dat het om een toelichting gaat bij de stedenbouwkundige voorschriften. De passages die verwezen naar het ontwerpend onderzoek werden geschrapt uit de toelichting bij artikel 1.5

Het advies van de Raad van State geeft aanleiding tot volgende aanpassingen:

- In het ontworpen besluit werd een verwijzing toegevoegd naar het decreet natuurbehoud
- Artikel 1.2 van de stedenbouwkundige voorschriften werd verduidelijkt voor wat de betreft de verwijzing naar artikel 1 en artikel 3.
- De toelichtingsnota werd op de pagina's 56 tot 67 aangepast zodat het informatief karakter van de toelichtende kolom bij de stedenbouwkundige voorschriften nu duidelijk is.

Het advies geeft dus geen aanleiding tot inhoudelijke aanpassingen aan de planopties in het GRUP.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

In het ruimtelijk uitvoeringsplan worden geen bestemmingswijzigingen doorgevoerd die aanleiding kunnen geven tot een kapitaal- of gebruikersschadevergoeding.

Overeenkomstig artikel 43, §3, 3° en artikel 31, §2, 1°, van het besluit van de Vlaamse regering 'Vlaamse Codex Overheidsfinanciën' van 17 mei 2019 is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op de overige lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het besluit houdende definitieve goedkeuring van het GRUP wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en op de website van het departement Omgeving. Het besluit wordt betekend aan de provincie Oost-Vlaanderen en de stad Aalst.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist

1. haar goedkeuring te hechten aan het bijgaand ontwerp van besluit houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Forensisch psychiatrisch centrum voor langverblijf in Aalst' en aan de volgende bijhorende bijlagen:
 - bijlage I, het verordenend grafisch plan;
 - bijlage II, de stedenbouwkundige voorschriften bij het grafisch plan;
 - bijlage IIIa, de toelichtingsnota - tekst;
 - bijlage IIIb, de toelichtingsnota - kaarten;
 - Bijlage IV, het register
 - Bijlage V, het plan-MER
 - Bijlage VI, de nota externe veiligheid
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, te gelasten met de uitvoering van deze beslissing en een overeenkomst uit te werken met de Regie der Gebouwen en de stad Aalst voor een gezamenlijk realisatietraject voor het LFPC Aalst.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS